

AIDAI

Münchenas Trečiadienis, 1946.II.20 d. /III metai/ Nr.41/78/

STO BAIGUS POSĖDŽIAUTI

STO posėdžiai, trukę apie mėnesį laiką, pasibaigė. Saugumo Taryba po mėnesio vėl susirinks; o pilnatis susirinks tik vasarą, jei nieko ypatingo neįvyks, kas pareikalautų ją anksčiau sukviesiti. Ūkis Taryba taip pat apsvaistė keletą svarbių klausimų, tačiau Saugumo Tarybos posėdžiai daugiausia buvo atkreipę pasaulio dėmesį. Pirmiausia Iranas stojo prieš Rusiją, o Rusija pateikė skundą prieš Angliją dėl Graikijos. Svarstant klausimus pasiūkėjo, kad britų kariuomenė Graikijoje stovi su Graikijos vyriausybės sutikimu ir pagėidavimu. Je atitraukus, galis kilti pilietinis karas. Paimiausias buvo Indonezijos klausimas, kurį iškėlė Ukrainos atstovas prieš Angliją, nors tos srities suverenitetas priklauso Olandijai. Ginčo esmę sudarė tai, kad čia buvo rūpinamasi gelbėti Europiečius. Višinskis reikalavo pasiųsti komisiją padėčiai ištirti. Dauguma tam pasipriešino. Dar paimėnis buvo Sirijos ir Libanono ginčo klausimas. Šių kraštų reikalavimą atitraukti svetimas pajėgas labai smarkiai parėmė Višinskis. Prancūzijos atstovas pareiškė, kad jų karinės pajėgos iš ten negalės pasitraukti tol, kol Prancūzijos interesai ten nebus apsaugoti ir išaiškinti. Britanija esanti pasiruošusi savo kariuomenę tuojau atitraukti, bet taip nenorinti Sirija ir Libanas. Jie nori, kad Prancūzų ir britų kariuomenė pasitrauktų vienu metu. Rusija reikalavo atitraukti tik britų kariuomenę. Stettinius siūlė kompromisą, kad reikėtų kariuomenę netrukus atitraukti. Višinskis norėjo pridėti papildomų reikalavimų ir, kai jie buv. atmesti, jis pasinaudojo veto teise. Tokiu būdu Saugumo

Tarybos posėdžiai baigėsi netikėta staigmena. Šiuo metu jau iškeltas vėl naujas lenkų užsienio armijos klausimas.

SAUGUMO TARYBA STAIGA BAIGĖ DARBĄ

- Londonas. Šeštadienį Saugumo Tarybos posėdžiai visai nenumatytai buvo baigti. Amerikos atstovas Sirijos klausimu pasiūlė priimti kompromisinį nutarimą. Višinskis pasiūlė kai kurių papildymų, kurie tačiau septynis balsais buvo atmesti. Tada Višinskis pareiškė veto, protestuodamas prieš pasiūlymą. Posėdis tuoj ir baigėsi. Bevinas ir Višinskis atsisveikindami padavė vienas antram rankas.

Kitas Saugumo Tarybos posėdis įvyks kovą 21 d., Naujorkė.

RAUDONŲJŲ ŠNIPŲ SAMOKSLAS PRIEŠ JAV IR KANADĄ

Ottawa. Ryšium su pasikėsinimu pagrobti karinius laivus Rusų agente Šimošenkos vardas siejamas su Kanadoje aiškinami tarptautiniu šnipų tinklu. Pasirodė, jog jis operavo Kanadoje ir JAV valstybėse.

Vienas Kanados ministrų kabineto narys tvirtino, kad Rusija buvusi toji svetima valstybė, kuri paminėta pareiškimė apie slaptas informacijas, renkamas vienai "užsienių misijai" Kanadoje. Pradėtas ruošti šnipų samokslas tyrimas pasireiškė grupės valstybės tarnautojų areštu. Ministras pirmininkas Mackenzie Kingas pareiškė, kad sudaroma valdinė komisija paslapčių išdavimui ištirti.

Iš Vašingtono paminėtas rusų agente vardas, kuris veikla buvusi sekama budrių JAV ir Kanados saugumo valdininkų. Vis dėlto jis nebuvo su-

laikytas JAV valstybėse, leidžiant jam saugiai grįžti į Sovietų teritoriją.

Manoma, kad šnipai siekė išgauti duomenis apie radara ir skraidančius prietaisus, skirtus oro sąlygoms stebėti bei daugybę dalykų, kurie domina Sovietus. Vienas Kanados kabineto narys pareiškė, kad atominės bombos paslaptys buvusios šių šnipų palieistos.

Šnipai siekė gauti ginklavimosi, pramonės bei ekonominį duomenų JAV ir Kanados kariniam potencialui nustatyti.

Tai kurie tikrai žymūs valstybės valdininkai buvo itraukti į organizuojamą šnipų sąmokslą. Kanados laikraščiai pareiškė, kad Rusija palaipsniui organizuoja Kanadoje plačią šnipų sistemą, kuri „beveik prilygsta penktajai kolonai“.

TRUMPOS ŽINIOS

- Briuselis. Galutiniais duomenimis, sekmadienį įvykusiuose Belgijos parlamento rinkimuose Katolikų partija laimėjo 92 vietas, socialdemokratai - 68, komunistai - 23, liberalai - 18, belgų demokratų unija - 1.

- Londonas. Sovietų delegacijos pirm. Višinskis STO generaliniam sekretoriui įteikė raštą, reikalaudamas Italijoje esančią lenkų armiją likviduoti. Prie šio rašto pridėtas ir Jugoslavijos memorandumas, kuriame sakoma, kad toji lenkų armija esanti priešiškaui nusiteikusi prieš Jugoslaviją. Lenkų armija Italijoje sudaro 120.000 vyrų. Lenkijos vyriausybė taip pat įteikė Britanijai notą, reikalaudama lenkų užsienio armiją likviduoti. Britų vyriausybei ši nota buvo staigmena. Pranešama, kad Bevinas tuo klausimu padarys pranešimą.

- Londonas. Britanijos vyriausybė įteikė notą STO generaliniam sekretoriui dėl lenkų ir jugoslavų reikalavimo likviduoti lenkų armiją, esančią Italijoje. Britų vyriausybė savo nota pareiškė didelį nustebimą dėl tos formos, kuria Jugoslavijos vyriausybė šį klausimą iškėlė. Esanti tikra staigmena tvirtinimas, kad lenkų armija gresianti taikai. Fleidingai tvirtinama, kad kariniai lenkų daliniai stovį Jugos-

lavijos pasienyje. Priešingai, lenkų kariniai daliniai yra išmėtyti po visą Italiją; daugiausia jų yra pietinėje Italijoje. Yra netiesa, kad ši armija bandanti mobilizuoti jugoslavus.

- Londonas. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Bidault kelioms dienoms pasiliko Londone pasitarti su Anglijos vyriausybės nariais Ruhro klausimu.

- Londonas. Baigiant STO pilnatis posėdžius Spaakas pasakė, kad STO daug padariusi. Pilnatis padariusi visa, ką padaryti galėjusi. Pilnatis vėl susirinksianti vasara. Attlee pareiškė, kad STO suvažiavimas gerai pasisekė. Mes Anglijoje visuomet laikome laisvus debatus tikrosios demokratijos garantija. Gener. sekretorius Trygve Lie pasakė: nuo mūsų geros valios priklauso Tarpusavio bendradarbiavimo stiprėjimas. Baigdamas Spaakas pridūrė. 51 valstybė pasirodė trokštančios taikos. Po to pilnatis priėmė nutarimą kovoti su maisto trūkumu.

- Pukareštas. D. Britanijos vyriausybė pripažino praplėsta Rumunijos vyriausybę, kai ji pasižadėjo garantuoti žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvę.

- Kairas. Naujoji Egipto vyriausybė pavesta sudaryti asmeniui, kuris nusistatęs prieš britų kariuomenės buvimą Egipte.

- Vašingtonas. JAV vidaus reikalų ministras Ickes atsistatydino dėl to, kad vienas valdininkas Jūrų Ministerijoje buvo paaukštintas.

- Munchenas. Čia atvyko Taryb. prof. Sąjungų delegacija ir kalbėjosi darbininkų atstovais.

- Londonas. Britų valstybės turtų ministras neseniai pareiškė, kad D. Britanija negalinti išieškoti viso aukso rezervo. Ji jau paskyrusi UNRROS tikslams 155 mil. svarų, t.y. pusę viso 1945 metų rudenį turėto aukso rezervo.

- Londonas. Pirmadienį STO ūkio Taryba išrinko pakomises narkotikų prekybai kontroliuoti ir patėgėlių klausimams tirti.